

Regulamin szkolenia z zakresu gaszenia pożarów wewnętrznych realizowanego w komorze ogniowej.



**Regulamin przygotowany na podstawie
"Programu szkolenia z zakresu gaszenia pożarów wewnętrznych"
zatwierdzonego przez KG PSP w dniu 03.12.2015 r.**

I. Założenia podstawowe szkolenia

1. Celem szkolenia jest przygotowanie strażaków do skutecznego i bezpiecznego prowadzenia działań ratowniczo-gaśniczych podczas pożarów wewnętrznych oraz podniesienie poziomu ich świadomości odnośnie zagrożeń wynikających z pracy w środowisku pożarowym oraz popożarowym.

2. Prowadzący szkolenie: "Instruktorzy".

Ćwiczenia prowadzić będą funkcjonariusze, zwani dalej "Instruktorami":

- st. kpt. Jakub Krzyżak JRG Limanowa
- st. asp. Tomasz Michura JRG Limanowa

3. Strażak uczestniczy w szkoleniu po uprzednim zapoznaniu się z Regulaminem szkolenia a także Instrukcją bezpieczeństwa dla szkoleń z zakresu gaszenia pożarów wewnętrznych realizowanego w komorze ogniowej pod warunkiem posiadania kopii aktualnego orzeczenia lekarskiego o zdolności do pełnienia służby lub badania okresowego o dopuszczeniu do działań ratowniczo - gaśniczych.

4. W szkoleniu uczestniczy maksymalnie 12 słuchaczy, stosuje się zasadę – 1 prowadzący na 6 słuchaczy.

5. Po ukończeniu szkolenia każdy strażak powinien potrafić:

a) w strefie teorii:

- charakteryzować zagrożenia występujące podczas gaszenia pożarów wewnętrznych,
- omawiać sposoby bezpiecznego zachowania podczas gaszenia pożarów wewnętrznych,
- rozpoznawać i interpretować zewnętrzne i wewnętrzne oznaki pożaru wewnętrznego oraz dobierać sposoby postępowania w oparciu o wynik rozpoznania,

b) w sferze praktycznej:

- sprawnie posługiwać się armaturą pożarniczą (prądownice wodne typu turbo) w zakresie zmiany jej wydajności oraz kąta rozproszenia strumienia wodnego w zależności od potrzeby i sytuacji pożarowej, również w przypadku niedostatecznej widoczności,
- identyfikować zagrożenia występujące podczas gaszenia pożarów wewnętrznych,
- stosować zasady i sposoby bezpiecznej pracy, w tym umiejętnie dobierać i używać środków ochrony indywidualnej oraz innych ochron,
- stosować środki i techniki gaśnicze w sposób bezpieczny i skuteczny podczas gaszenia pożarów wewnętrznych,
- zarządzać środowiskiem pożaru wewnętrznego poprzez kreowanie warunków wymiany gazowej oraz prowadzone działania gaśnicze.

c) w sferze motywacyjnej mieć ukształtowane postawy:

- odpowiedzialności za zdrowie i życie swoje i innych,
- odpowiedzialności za stan techniczny sprzętu,
- odpowiedzialności za rozwój własnej wiedzy i umiejętności w sferze gaszenia pożarów wewnętrznych.

6. Zabezpieczenie medyczne ćwiczeń stanowić ma minimum 2 ratowników posiadających kurs kpp wyposażonych w zestaw R1.

7. Wszyscy ćwiczący muszą być wyposażeni w aparat powietrzny, kominiarkę, rękawice, umundurowanie specjalne.

II. Realizacja procesu dydaktycznego

1. Zalecenia i wskazówki metodyczne

a) Organizator szkolenia (jednostka organizująca ćwiczenia na obiekcie) musi zapewnić:

- samochód gaśniczy ze standardowym wyposażeniem, w tym minimum 2 prądownice typu turbo o regulowanej wydajności i kącie rozproszenia prądu wodnego, zdolne podawać prądy o wydajności w zakresie 100-500 l/min (+/- 10%), preferowane prądownice z zaworem kulowym,
- torba R1,
- kamera termowizyjna (z możliwością nagrywania filmów i robienia zdjęć) – jeżeli znajduje się na wyposażeniu jednostki,
- butla gazowa z palnikiem dekarskim,
- materiał palny w postaci płyt wiórowych o grubości min. 18 mm po 4 szt. na każdą grupę ćwiczących oraz dodatkowe elementy drewniane niezbędne do ułożenia stosu inicjującego pożar,

b) Podczas realizacji zajęć praktycznych instruktor pełni rolę kierownika ćwiczeń. Do zadań kierownika ćwiczeń należy decydowanie o przebiegu ćwiczeń oraz zapewnienie stosowania przepisów i zasad BHP. Zaleca się, aby kierownikiem ćwiczeń była osoba posiadająca największe doświadczenie w realizacji szkoleń z użyciem otwartego ognia.

c) Realizację zajęć praktycznych ze strażakami należy poprzedzić instruktażem wstępnym, w czasie którego kierownik ćwiczeń omawia m.in. temat, cel i organizację ćwiczeń oraz zapoznaje z budową i obsługą używanych pomocy oraz przepisami BHP.

d) Strażak przed przystąpieniem do ćwiczeń zobowiązany jest również do zapoznania się ze stanowiskową instrukcją bezpieczeństwa i potwierdzenia tego faktu własnoręcznym podpisem w formularzu.

e) W czasie trwania ćwiczeń kierownik na bieżąco kontroluje w grupie poprawność wykonywania zadań i koryguje zauważone błędy i nieprawidłowości.

f) Na zakończenie ćwiczeń, w ramach instruktażu końcowego, kierownik podsumowuje zajęcia, analizuje popełnione w czasie ćwiczeń błędy i przyczyny ich występowania oraz wskazuje prawidłowy sposób wykonania czynności.

g) Zagadnienia bezpieczeństwa i higieny pracy powinny być zintegrowane z tematyką prowadzonych zajęć. W procesie nauczania należy zwracać uwagę na istniejące lub mogące wystąpić zagrożenia oraz wskazywać na sposoby bezpiecznego wykonywania zadań.

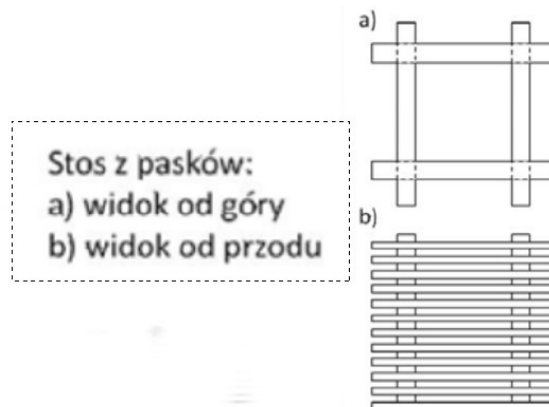
h) Zaleca się, aby instruktorzy demonstrowali poprawne wykonanie technik i czynności, zanim przejdą do nadzoru nad wykonaniem ich przez słuchaczy. Nauczanie własnym przykładem powinno również dotyczyć pozostałych aspektów szkolenia, w szczególności poprawnego doboru i stosowania środków ochrony indywidualnej.

2. Określenie ilości materiału palnego stosowanego podczas ćwiczeń.

- a) W celu zapewnienia powtarzalności ćwiczeń zaleca się stosować określoną ilość niezbędnego materiału palnego do przeprowadzenia jednorazowego procesu palenia. Poniższy pakiet należy stosować do ćwiczenia obserwacji zjawisk pożarowych, ćwiczenia natarcia, przeszukania i ewakuacji.
- b) Zakazuje się stosowania paliw syntetycznych, mebli tapicerowanych, całych mebli okleinowanych (wyjątek mogą stanowić pojedyncze niewielkie arkusze płyty okleinowanej) itd.
- c) Pokazany na zdjęciu i rysunku poniżej sposób układania paliwa ma na celu zabudowanie z 3 stron paleniska (ściana tylna, ściana boczna oraz sufit). Ułożenie pakietu na ścianie tylnej i bocznej jest analogiczne do siebie i powinno zapewniać zabudowanie (zasłonięcie) narożnika paleniska.

- sufit – płyty wiórowe o wymiarach minimalnych 1250x2000x18mm – 2 szt.,
- ściany – płyty wiórowe o wymiarach minimalnych , 1250x2000x18mm – 2 szt.

- stos – paski płyt wiórowych o wymiarach 50x400x16(18)mm – 36 szt.



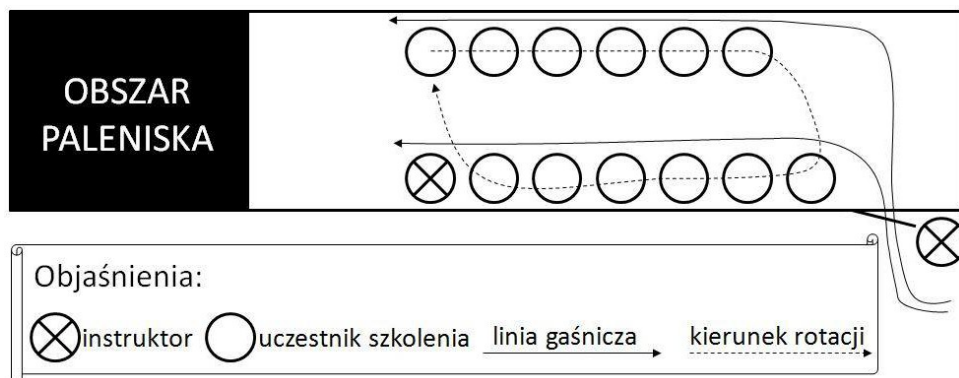
Za poprawne przygotowanie paleniska odpowiada kierownik ćwiczeń wyznaczony do prowadzenia szkolenia.

3. Ćwiczenia praktyczne.

Podczas ćwiczenia należy wykorzystywać dwie linie gaśnicze: jedna dla instruktora i druga dla kursantów. Linie należy nawodnić przed rozpaleniem ognia i utrzymywać w nich ciśnienie robocze do momentu wyjścia wszystkich osób na zewnątrz.



Pierwsza część ćwiczenia polega na obserwacji rozwoju pożaru. Druga część ćwiczenia polega na podawaniu na komendę instruktora prądów gaśniczych (krótki i długi puls, ołówkowanie i malowanie). Na komendę instruktora następuje rotacja i przekazanie prądownicy. Sposób rozwinięcia linii, ustawienia ludzi oraz rotacji przedstawia poniższy rysunek.



Dodatkowo podczas tego ćwiczenia, na ruszcie lub stole metalowym układamy różnego typu materiały (drewno, płyta, fragment fotela, itp.) w celu obserwacji rozkładu termicznego tych materiałów, a następnie ich samozapłonu. Materiały te są przydatne również do ćwiczenia techniki malowania/ołówkowania. Ponadto można umieścić tam 3 kubki plastikowe, jeden pełny wody, drugi w połowie, a trzeci pusty. Element ten bardzo dobrze obrazuje wpływ promieniowania cieplnego i efektywność odbierania przez wodę ciepła. Przez cały czas trwania ćwiczenia, w kontenerze pozostaje kierownik ćwiczeń wyposażony w linię gaśniczą. Jego zadaniem jest kontrola warunków ćwiczenia oraz nadzór nad wykonaniem ćwiczenia przez ćwiczących znajdujących się w tej części stanowiska.

Instrukcja bezpieczeństwa dla szkoleń z zakresu gaszenia pożarów wewnętrznych realizowanego w komorze ogniowej

I. Wymagania ogólne.

1. Organizator ćwiczeń lub szkolenia zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki ich prowadzenia.
2. Strażak uczestniczy w ćwiczeniach lub szkoleniu po uprzednim ukończeniu szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny służby oraz pod warunkiem posiadania kopii aktualnego orzeczenia lekarskiego o zdolności do pełnienia służby lub badania okresowe o dopuszczeniu do działań ratowniczo - gaśniczych.
3. Przed przystąpieniem do ćwiczeń lub szkolenia kierownik ćwiczeń:
 - sprawdza obiekt i stanowisko, w którym będą prowadzone ćwiczenia lub szkolenie, oraz sprzęt przeznaczony do ćwiczeń, a w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości - powoduje ich usunięcie;
 - sprawdza, czy wszyscy uczestnicy ćwiczeń lub szkolenia posiadają wymagane środki ochrony indywidualnej;
 - omawia przebieg ćwiczeń, a także organizację łączności i sposób przekazania decyzji o ich przerwaniu (łączność konwencjonalna na KRG, sygnały gestowe lub słowne)
 - omawia warunki bezpieczeństwa związane z występującymi zagrożeniami.
4. Kierownik ćwiczeń zobowiązany jest do zapewnienia:
 - zabezpieczenia medycznego ćwiczeń w postaci zespołu dwóch ratowników wyposażonych w torbę R1 oraz nosze typu deska,
 - kamerę termowizyjną na potrzeby rotacji ratowników biorących udział w ćwiczeniu jeżeli znajduje się na wyposażeniu jednostki,
5. Kierownik ćwiczenia przerywa je w razie stwierdzenia:
 - niebezpieczeństwa zagrażającego życiu lub zdrowiu uczestników,
 - uchybień organizacyjno-technicznych,
 - nieprawidłowego wykonywania elementów ćwiczeń lub szkolenia oraz nieprzestrzegania przepisów bezpieczeństwa i higieny służby,
6. Po zakończeniu ćwiczeń następuje omówienie ćwiczeń przez kierownika.

II. Obowiązki strażaków uczestniczących w ćwiczeniach

1. Przed przystąpieniem do ćwiczeń lub szkolenia strażak dokonuje oceny sprawności używanych środków ochrony indywidualnej.
2. W przypadku stwierdzenia podczas ćwiczeń lub szkolenia niesprawności środków, o których mowa powyżej, strażak informuje o tym prowadzącego, który wymienia niesprawne środki ochrony indywidualnej na sprawne lub wyklucza uczestnika z dalszych zajęć.
3. Strażak uczestniczący w ćwiczeniach lub szkoleniu niezwłocznie zgłasza prowadzącemu odniesione obrażenia oraz zauważone zagrożenia dla życia lub zdrowia.

4. W celu zmniejszenia zagrożenia związanego z działaniem płomieni, promieniowania cieplnego, dymu i gazów, strażak stosuje środki ochrony indywidualnej oraz wykorzystuje zasłony naturalne i sztuczne, w tym wodne.
5. Uczestnik przed zajęciami potwierdza że:
 - zostałem zapoznany z „Instrukcją bezpieczeństwa dla szkoleń z zakresu gaszenia pożarów wewnętrznych realizowanego w komorze ogniowej
 - w ciągu ostatnich 48 godzin przed przystąpieniem do ćwiczeń nie spożywałem alkoholu i nie zażywałem środków odurzających;
 - w ciągu ostatnich 24 godzin przed przystąpieniem do ćwiczeń nie wykonywałem czynności związanych z dużym i długotrwałym wysiłkiem fizycznym.
 - ukończyłem kurs podstawowy strażaków ratowników OSP łącznie z komorą dymową,
 - sprzęt i ubranie ochronne znajdujące się na moim wyposażeniu są kompletne i sprawne oraz posiadają obowiązujące certyfikaty dopuszczenia.

III. Czynności zabronione

Operujący prądem gaśniczym:

- kieruje go w sposób nie powodujący zniszczenia konstrukcji obiektu lub jego zawalenia,
- operuje prądem gaśniczym tylko na polecenie instruktora i w sposób określony wcześniej przez prowadzącego ćwiczenia,
- nie kieruje prądu gaśniczego na ludzi.

IV. Zagrożenia występujące podczas ćwiczeń

Lp	ZAGROŻENIA	ŹRÓDŁO ZAGROŻEŃ	MOŻLIWE SKUTKI ZAGROŻEŃ	STOSOWANE ŚRODKI PROFILAKTYCZNE
1	Poparzenia	Prowadzone działania ratowniczo-gaśnicze.	Poparzenie termiczne.	Środki ochrony indywidualnej, wzmożona uwaga.
2	Upadek na tym samym poziomie, potknięcie	Zastawione przejścia, nierówne, śliskie powierzchnie, zła widoczność podczas prowadzonych działań, pośpiech, nie stosowanie środków ochrony indywidualnej, ich brak lub niesprawność.	Złamanie kończyn, zwichnięcie, stłuczenie.	Koncentracja uwagi i ostrożność, stosowanie odpowiedniego obuwia, przestrzeganie przepisów, środki ochrony indywidualnej,
3	Uderzenie o nieruchome przedmioty	Prowadzone działania ratowniczo gaśnicze, ograniczona przestrzeń pracy, bałagan w pomieszczeniach, nie stosowanie środków ochrony indywidualnej, ich brak lub niesprawność.	Potłuczenie, guzy, siniaki, złamania kończyn.	Działanie ograniczające pośpiech, właściwa organizacja przestrzeni pracy, zachowanie ostrożności i koncentracja uwagi.
4	Skaleczenia	Ostre krawędzie.	Skaleczenia, zakłucia, rany.	Wzmożona uwaga
5	Przeciążenie układu ruchu	Wymuszona pozycja ciała podczas pracy, nie ergonomiczne warunki na stanowisku pracy, nadmierny wysiłek fizyczny podczas działań ratowniczo gaśniczych, dźwiganie.	Choroby układu mięśniowo – szkieletowego, zmęczenie.	Stosowanie bezpiecznych metod podnoszenia i przenoszenia ciężkich lub nieporęcznych przedmiotów, stosowanie przerw w pracy oraz wymiana ratowników.
6	Hałas	Nadmierny hałas podczas prowadzenia akcji ratowniczo gaśniczych szkoleń i ćwiczeń, nie stosowanie środków ochrony indywidualnej	Uszczerbek na słuchu, zmęczenie, choroby układu nerwowego.	Badania lekarskie, przerwy w trakcie pracy, właściwa organizacja pracy, przestrzeganie przepisów, stosowanie środków ochrony indywidualnej.
7	Drgania mechaniczne i wibracje	Używanie sprzętu mechanicznego podczas prowadzonych działań.	Choroby, zwyrodnienia układu kostno-ruchowego	Badania lekarskie, właściwa organizacja pracy, przestrzeganie przepisów, stosowanie środków ochrony indywidualnej.